

Beleidsvisie Stichting De Meule van Wassens 2023-2024

Mei 2023

Stichting De Meule van Wassens

Bezoekadres: Molenstraat 12, 7921 KM Zuidwolde (Dr.)
Correspondentieadres: Secretariaat Stichting De Meule van Wassens
Zetveld 5, 7921 EE Zuidwolde (Dr.)
Website: www.demeulevanwassens.nl
KVK-nummer: 67484409
Bankrekening: NL46RABO0315334878
Fiscaal nummer: 857020 705
Monumentnummer: 41099

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Doelstellingen en missie/visie	5
3.	Organisatorische opzet	7
4.	Financiën	9
5.	Manieren van geld verwerven	10
6.	Beheer en besteding van het vermogen	11
7.	Gegevens van de stichting	12
8.	Slotwoord	13

1. Inleiding

Op 16 december 2016 is op initiatief van een aantal vrijwilligers de Stichting De Meule van Wassens opgericht. Deze vrijwilligers hebben een jaar daarvoor, op verzoek van de gemeente De Wolden en Stichting Dorpsbelangen Zuidwolde, de handschoen opgepakt om de vervallen molen De Vlijt (in de volksmond 'de Meule van Wassens' genoemd) gerestaureerd te krijgen. De molen verkeerde in deplorabele staat en was zwaar in verval. Om dit stuk cultureel erfgoed voor de toekomst te bewaren heeft de stichting met hulp van molenaars uit de omgeving en professioneel advies en begeleiding van Van Reeuwijk Bouwmeesters, een erkend en gecertificeerd monumenten- en molenadviesbureau, een restauratieplan gemaakt. Om dit plan te realiseren moest de molen in eigendom van de stichting komen.

Na diverse vergeefse pogingen om de molen in bezit te krijgen van de voormalige eigenaar, was het stichtingsbestuur in oktober 2017 voornemens om het bijltje erbij neer te leggen. Eind 2017 kwam er alsnog een doorbraak in de onderhandelingen. Door een anonieme schenking en het naar voren halen van een bijdrage van de gemeente De Wolden uit het programma Initiatiefrijk De Wolden, kon voldoende worden geboden om de nieuw eigenaar van de molen te worden. In april 2018 kwam de molen op naam van de Stichting De Meule van Wassens. Daarmee kon een langgekoesterde wens van veel Zuidwoldigers om het gezichtsbepalende monument te herstellen, in vervulling gaan.

Met de restauratie zelf was een bedrag van € 365.000,- gemoeid. In september 2018 was duidelijk dat de benodigde middelen voor restauratie toegekend waren. Naast een bijdrage van € 254.000,- uit het nieuwe Nationale Restauratiefonds van het ministerie van OCW was de provincie Drenthe bereid om bijna € 117.000,- bij te dragen in de restauratie. Een subsidievoorwaarde was dat voor het eind van het jaar gestart zou worden met de restauratie. Om dit te bewerkstelligen volgde in het najaar van 2018 een aanbestedingsprocedure. Molenmakerij Groot Wesseldijk/Vaags Molenbouw uit Lochem kreeg van het stichtingsbestuur de opdracht om de restauratie ter hand te nemen. Op 11 december 2018 werd officieel een start gemaakt met de restauratie door de kap te lichten en in het weiland naast de molen te plaatsen. Van de gehele restauratie is een film gemaakt met als titel 'Van verval naar vreugde'. Deze film wordt in de molen op een beeldscherm vertoond.

Ongeveer een jaar later volgde de officiële oplevering van de restauratie. Vanaf januari 2020 draaiden de wieken van de Meule van Wassens weer en kon de molen in gebruik worden genomen. Inmiddels waren de eerste gediplomeerde molenaars aan de molen verbonden en enkele vrijwilligers betrokken die de molenaarsopleiding gingen volgen. Door de COVID19-crisis kon de molen nog niet volledig in bedrijf worden genomen. Ook bezoek van publiek was lange tijd niet mogelijk. In de loop van 2021 veranderde dit. Op 4 september van dat jaar heeft Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix onze molen officieel geopend.

2. Doelstellingen en missie/visie

Doelstellingen

In de statuten van Stichting De Meule van Wassens zijn de doelstellingen van de stichting als volgt geformuleerd:

- a. Het in eigendom verwerven, restaureren, in stand houden en exploiteren van de molen (met de huidige naam 'De Vlijt') aan de Molenstraat in Zuidwolde, gemeente De Wolden;
- b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

In de eerste beleidsperiode is het gelukt om de molen in eigendom te krijgen en te restaureren. Dit betekent dat de activiteiten van de stichting zijn verschoven naar de instandhouding en exploitatie van de molen.

Missie/visie

In het vorige beleidsplan voor de periode 2018-2020 was de missie vooral gericht op het behoud van de beeldbepalende molen als cultureel erfgoed. Zoals hiervoor aangegeven, is het gelukt om de molen te verwerven en te restaureren. Bovendien is het gelukt om de molen weer maalvaardig te maken. Daarnaast is het bestuur met hulp van de vele vrijwilligers erin geslaagd om de exploitatie ter hand te nemen. Hiervoor is onderin de molen een winkel ingericht waarin eigen meelproducten (als pannenkoekenmeel), ingekochte meelproducten (zoals cakemixen) en andere streekproducten van leveranciers in de nabije omgeving (zoals zonnebloemolie en appelsap) te verkopen.

Verder zijn activiteiten ontplooid om nieuw winkelpand naast de molen te realiseren, zodat de producten niet alleen tijdens de openingstijden van de molen verkocht kunnen worden maar op veel meer dagen. Ondanks dat een ontwerp is gemaakt en een bouwvergunning is verstrekt, heeft het stichtingsbestuur in de tweede helft van 2022 besloten om dit plan niet in uitvoering te nemen. De benodigde investering en exploitatie konden niet rondkomen. Ook organisatorisch waren er te veel hobbels die genomen moesten worden. Daarmee raakte ook de realisatie van het concept 'zorgmolen' buiten beeld. De inzet van mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt bleek niet mogelijk te zijn.

Nu de molen enkele jaren functioneel is, is de stichting in een nieuwe levensfase beland. Om ons goed voor te bereiden op deze nieuwe fase heeft het stichtingsbestuur eind 2022 de hulp van het KNHM Adviesprogramma ingeroepen. Twee adviseurs van dit programma hebben gesprekken gevoerd met 15 (oud)bestuursleden en vrijwilligers uit verschillende werkgroepen. Op 30 maart 2023 heeft het bestuur een definitieve verslag van de

inventarisatie ontvangen van de KNHM-adviseurs. Op 8 mei 2023 hebben zij hun bevindingen gepresenteerd op een vrijwilligersavond. In de kern hebben zij drie belangrijke problemen c.q. uitdagingen geconstateerd voor de stichting, namelijk:

1. Het ontbreken van een eenduidige toekomststrategie
2. Een te laag aantal bezoekers
3. Taken, verantwoordelijkheden, communicatie en aansturing van de interne organisatie zijn niet helder.

Het stichtingsbestuur heeft tijdens deze avond een reactie op de bevindingen gegeven en een procesvoorstel richting vrijwilligers gedaan om bovenstaande uitdagingen het hoofd te bieden. Een eerste stap daarin is het formuleren van een **nieuwe visie**, namelijk:

Behoud van een maalvaardige molen waar mensen graag naar toe komen.

Dit wil het bestuur realiseren door:

- Plezier voor vrijwilligers en bezoekers
- Vertrouwen in elkaar dat iedereen zijn of haar bijdrage op een goede manier levert
- Heldere taken en verantwoordelijkheden voor alle betrokkenen bij de molen
- Een open communicatie, zowel intern als extern.

In de periode tot en met 1 november 2023 zal deze visie en de benodigde organisatorische randvoorwaarden samen met de vrijwilligers in de diverse groepen nader uitgewerkt/ingevuld en geïmplementeerd worden. Vervolgens volgt uiterlijk 1 mei 2024 een evaluatie van de nieuwe structuur en de communicatie. Daarna volgen desgewenst nog aanpassingen en bijstellingen, zodat de processen binnen het vrijwilligersinitiatief zo optimaal mogelijk verlopen.

3. Organisatorische opzet

Bestond de organisatie tijdens de start van het vorige beleidsplan nog alleen uit een stichtingsbestuur en een werkgroep, in de afgelopen jaren is de organisatie fors uitgebreid. Ooit begonnen met een werkgroep van zeven mensen, inmiddels zijn er meer dan 50 vrijwilligers actief bij de molen. Voor de registratie van de vrijwilligers is een digitaal vrijwilligersregister opgesteld.

Hieronder geven we de verschillende organisatorische geledingen binnen de Stichting De Meule van Wassens weer.

Stichtingsbestuur

Per 1 januari 2023 is de samenstelling van het stichtingsbestuur veranderd. Door het vertrek van de voormalige penningmeester en het opgeven van een dubbelfunctie van bestuurslid/molenaar in opleiding (dit voormalige bestuurslid is zich gaan concentreren op het molenaarschap), moesten nieuwe bestuursleden geworven worden. Dit proces is succesvol verlopen.

Het huidige bestuur van Stichting De Meule van Wassens bestaat uit de volgende leden:

- De heer Henk Tissing, voorzitter
- Mevrouw Linda Zijlstra, secretaris
- De heer Peter Schalk, penningmeester
- Mevrouw Rita Barla, bestuurslid
- De heer Jaap Slob, bestuurslid

De drie laatstgenoemde personen zijn formeel per 1 januari 2023 bij de Kamer van Koophandel ingeschreven als bestuursleden.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de stichting gebeurt en verricht alle formele handelingen die nodig zijn om de voornoemde doelstellingen en missie te realiseren.

Er is een rooster van aftreden opgesteld. In het kader van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersoon (WBTR) heeft het bestuur functieprofielen voor de voorzitter, secretaris en penningmeester en het mandaat voor financiële transacties door de penningmeester vastgesteld. Naar aanleiding van het voornoemde KNHM-adviestraject zullen in de komende periode veranderingen in de organisatorische structuur doorgevoerd worden. Dit kan ertoe leiden dat de functieprofielen voor bestuursleden aangepast en/of aangevuld gaan worden.

Werkgroepen

Binnen de stichting zijn diverse werkgroepen van vrijwilligers actief. In het kader van het bovengenoemde veranderingsproces gaan deze werkgroepen in de komende maanden verder ingevuld worden qua doelstellingen, taken en verantwoordelijkheden, budgetverantwoordelijkheid en communicatielijnen naar het bestuur en onderling. In dat opzicht gaan de bestaande en nieuwe werkgroepen zich meer ontwikkelen naar zelfsturende teams binnen een groter geheel met een

gezamenlijke toekomststrategie. Het stichtingsbestuur zal de samenhang van het geheel bewaken en elke werkgroep faciliteren bij het realiseren van de doelen van de werkgroep.

Er zijn acht werkgroepen actief binnen Stichting De Meule van Wassens. Hieronder geven we deze werkgroepen weer, waarbij we bij elke werkgroep een korte beschrijving van de belangrijkste werkzaamheden en taken en verantwoordelijkheden geven. Het gaat hierbij om de volgende werkgroepen:

- **Molenaarsgroep**, bestaande uit gediplomeerde molenaars en (nu nog) een molenaar in opleiding. Dit team vormt het hart van de molen, doordat zij zorgdragen voor het draaien van de wieken, het malen van het graan en klein onderhoud aan de maalinrichting.
- **Vulgroep**, verantwoordelijk voor het vullen en afwegen van de zakjes met meelproducten en de levering aan afnemers.
- **Winkelgroep**, die de winkel bemenst en zorg draagt voor de verkoop van de producten tijdens de openingstijden van de molen. Ook het bemensen van de stand op fairs en andere evenementen voor de verkoop van onze producten gebeurt door vrijwilligers van de winkelgroep (en eventueel de activiteitengroep).
- **Klusgroep**, verantwoordelijk voor de fysieke inrichting van de molen en de kwaliteit van de directe omgeving van de molen (zoals de belt, het omliggende weiland, bewegwijzering en informatieborden).
- **Activiteitengroep**, die publieksactiviteiten organiseert om bezoekers naar de molen te trekken. Hierbij gaat het onder meer om de Nationale Molendagen, Open Monumentendag, de Drentse Molendag, Oktobermaand-kindermaand, het jaarlijkse Graanzaksmieten-toernooi alsmede speciale verkoopacties rondom feestdagen en andere speciale dagen (als vaderdag en moederdag);
- **Gidsengroep**, die zorgdraagt voor rondleidingen van (groepen) bezoekers aan de molen en – op aanvraag – presentaties over de molen voor verenigingen en dergelijke.
- **Communicatiegroep**, die verantwoordelijk is voor de verschillende communicatie-uitingen over de molen (zoals de website van de stichting, nieuwsbrieven voor donateurs, social media en publiciteit in lokale/regionale kranten en radio).
- **Donateursgroep**, verantwoordelijk voor de werving van nieuwe donateurs en het doorvoeren van mutaties in de donateursregistratie.

Voor elke werkgroep geldt dat er een coördinator aangesteld gaat worden die verantwoordelijk is voor de communicatie met het bestuur en voor de onderlinge communicatie binnen de werkgroep.

Alle bestuursleden en vrijwilligers zijn en blijven onbezoldigd.

4. Financiën

Stond in het vorige beleidsplan vooral (de financiën voor) de verwerving en restauratie van de molen centraal, in dit beleidsplan is het accent verschoven naar de instandhouding en exploitatie van de molen. Om de instandhouding duurzaam te borgen is een gezonde financiële exploitatie nodig. Jaarlijks stelt de penningmeester een begroting voor het komende boekjaar op die in het bestuur vastgesteld wordt. Een externe accountant stelt elk jaar het rapport van de jaarrekening van de stichting op. Stichting De Meule van Wassens is btw-plichtig.

In de eerste jaren na de restauratie zijn uitsluitend middelen nodig voor klein onderhoud en kleine verbouwingen/aanpassingen in het gebouw, de maalinrichting (zoals het opknappen van een elders gekochte, kleine elektrische maalstoel) of de omgeving. Dit klein onderhoud wordt uit de lopende exploitatie bekostigd. Voor de aanschaf van materiaal en producten zal zoveel mogelijk lokale ondernemingen aangesproken worden. Groot onderhoud, zoals vervanging van de wieken, onderdelen van de maalinrichting en de rieten kap, is voorlopig niet aan de orde en wordt pas op lange termijn voorzien. Voor dit groot onderhoud wordt jaarlijks een voorziening getroffen van bijna € 10.700,-, zodat reserves opgebouwd worden voor deze investeringen.

De KNHM-adviseurs hebben kanttekeningen geplaatst bij de relatieve liquiditeitspositie. Het voorzieningenniveau in relatie tot de balanswaarde is in hun optiek voldoende, in relatie tot de waarde in het economische verkeer is de liquiditeit aan de lage kant. Het bestuur gaat naar aanleiding van deze constatering streefwaarden formuleren voor liquiditeit en dit jaarlijks monitoren en desgewenst bijstellen.

5. Manieren van geld verwerven

Voor de instandhouding en exploitatie van de molen verwerft de stichting vanuit verschillende bronnen inkomsten, namelijk:

- een vaste, jaarlijkse bijdrage van de gemeente De Wolden om de premie van de verzekering en een deel van de onderhoudskosten te kunnen dekken;
- de zogenoemde 'draaipremie' van de provincie Drenthe, waarbij een bepaalde bedrag per omwenteling van de wieken wordt uitgekeerd (tot een bepaald maximum);
- subsidies en fondsen voor investeringen;
- donatiegelden van donateurs (ultimo 2022 had de stichting in totaal ruim 800 donateurs);
- verkoop van meelproducten, streekproducten en andere gelieerde producten voor het bakken;
- verkoop van informatieproducten over de molen (zoals de eigen uitgave 'De mulder en zijn molen' en ansichtkaarten van de molen);
- deelnamegelden aan activiteiten die in en om de molen georganiseerd worden (zoals het jaarlijkse Graanzaksmieten-toernooi dat 13 mei 2023 voor het eerst plaatsgevonden heeft);
- vergoedingen voor rondleidingen van groepen, het verzorgen van presentaties en de verhuur van de molen als trouwlocatie;
- giften, schenkingen en sponsoring.

6. Beheer en besteding van het vermogen

Stichting De Meule van Wassens is een ANBI-instelling en draagt zorg voor een goede inrichting van de (financiële) administratie. Daarnaast zal zij met ondersteuning van een accountant (ook vrijwilliger) zorgen voor een heldere jaarlijks rapportage van de financiën en publiekelijk verantwoording afleggen over de uitgevoerde en geplande activiteiten rondom de exploitatie van de molen.

Het bestuur zal toezien op een degelijk financieel beleid van alle activiteiten van de stichting die zonder winstoogmerk gevoerd worden. 'Sober' en 'doelmatig' zijn twee belangrijke steekwoorden die bij alle activiteiten passen.

7. Gegevens van de stichting

Bezoekadres: Molenstraat 12, 7921 KM Zuidwolde (Dr.)
Correspondentieadres: Secretariaat Stichting De Meule van Wassens
Zetveld 5, 7921 EE Zuidwolde (Dr.)
Website: www.demeulevanwassens.nl
KVK-nummer: 67484409
Bankrekening: NL46RABO0315334878
Fiscaal nummer: 857020 705
Monumentnummer: 41099

8. Slotwoord

In de afgelopen jaren hebben vele vrijwilligers zich met hart en ziel ingezet om de molen gerestaureerd en weer 'in bedrijf' te krijgen. Met vereende krachten is het gelukt om de bevolking van Zuidwolde haar beeldbepalende monument in volle glorie 'terug te geven' en de molen zo voor het nageslacht te behouden. Door de molen weer maalvaardig en publiek toegankelijk te maken, zijn we er met zijn allen in geslaagd om een levendig monument te creëren dat het bezoeken de moeite meer dan waard is. Het bestuur dankt elke vrijwilliger voor zijn of haar inzet en bijdrage.

De molen was ook niet in de huidige mooie staat gekomen zonder de medewerking en ondersteuning van instanties, collega-molens en – last but not least – onze donateurs. Wij zijn hen veel dank verschuldigd voor de belangeloze steun die wij in de afgelopen periode hebben ontvangen. We hopen ook in de toekomst op hen te kunnen rekenen nu we de overgang naar een nieuwe 'levensfase' van de molen maken.

Het bestuur van de Stichting De Meule van Wassens
Zuidwolde, mei 2023